

سیستم تنظیم قیمت و راه های کنترل آن (۱)

پدیدآورنده (ها) : کامران، فریدون

اقتصاد :: نشریه تازه های اقتصاد :: مرداد ۱۳۷۳ - شماره ۳۹

صفحات : از ۵۸ تا ۶۱

آدرس ثابت : <https://www.noormags.ir/view/fa/articlepage/757858>

تاریخ داندلود : ۱۴۰۳/۱۱/۰۶

مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) جهت ارائه مجلات عرضه شده در پایگاه، مجوز لازم را از صاحبان مجلات، دریافت نموده است، بر این اساس همه حقوق مادی برآمده از ورود اطلاعات مقالات، مجلات و تألیفات موجود در پایگاه، متعلق به "مرکز نور" می باشد. بنابر این، هرگونه نشر و عرضه مقالات در قالب نوشتار و تصویر به صورت کاغذی و مانند آن، یا به صورت دیجیتالی که حاصل و بر گرفته از این پایگاه باشد، نیازمند کسب مجوز لازم، از صاحبان مجلات و مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) می باشد و تخلف از آن موجب پیگرد قانونی است. به منظور کسب اطلاعات بیشتر به صفحه [قوانین و مقررات](#) استفاده از پایگاه مجلات تخصصی نور مراجعه فرمائید.

- سیستم تنظیم قیمت ها و راه های کنترل آن (۲)
- سیستم تنظیم قیمت ها و راه های کنترل آن (۳)
- بررسی الزامات و اقدامات سازگاری با تغییر اقلیم و نقش قوه مقننه در آن : ۱. اصول تنظیم قوانین و برنامه های بالادستی در سازگاری با تغییر اقلیم
- چالش های نظام بانکی: کالبد شکافی مطالبات معوق و راه های پیشگیری آن در سیستم بانکی کشور
- علل و آثار عصبانیت و راه های کنترل آن
- بصیرت دینی و راه های تحقق آن در سپاه (۱)
- فساد اداری در سازمان های ورزشی:عوامل موثر بر پیدایش، گسترش و راه های کنترل آن(مورد مطالعه:ادارات ورزش و جوانان استان کردستان)
- بررسی تاثیر پیش فرض ها در فهم و راه های کنترل آن ها از منظر هرمنوتیک فلسفی و علوم اسلامی
- اضطراب دانش آموزان و شیوه های کنترل آن (۱)
- علل کاهش قیمت نفت خام در بازار و راه های مقابله با آن

سیستم تنظیم قیمت‌ها و راه‌های کنترل آن

دکتر فریدون کامران
(بخش اول)

می‌یابد که «شکم گرسنه، ایمان ندارد».

بدون شک یکی از مهمترین ابعاد یک سیستم اقتصادی در جامعه، سیستم تنظیم قیمت‌ها و روش و رویه یک کشور است در کنترل آن. از این نقطه نظر است که ما در اینجا این سیستم و نحوه دخالت دولت و کنترل آنرا مورد بررسی قرار می‌دهیم. اما قبل از وارد شدن به این بحث، لازم است اجمالا بررسی نماییم که نبودن چنین سیستمی، یا ناهماهنگی در اجزای مختلفه آن، چه اثراتی بر ساختار اقتصادی و اجتماعی جامعه خواهد گذاشت.

● اثرات اقتصادی و اجتماعی عدم تنظیم سیستم قیمت‌ها در جامعه

۱ - به هم ریختن سیستم تولیدی و کاهش میزان تولید در جامعه: شاید اینطور تصور شود که عدم ثبات قیمت‌ها و بالا رفتن مستمر قیمت کالا، باعث ایجاد انگیزه و افزایش عرضه در میان تولید کنندگان کالا و در نتیجه موجب افزایش حجم تولید در جامعه می‌گردد. اما واقعیت امر عکس مسأله را نشان می‌دهد، زیرا تنها در صورتی رشد قیمت کالا با میزان تولید نسبت مستقیم دارد که نظام اقتصادی جامعه از یک تعادل نسبی برخوردار باشد. اما وقتی قیمت‌ها به طور مستمر افزایش می‌یابند، تولید کنندگان که جهت تولید محصولات خودشان وابسته به مواد واسطه‌ای مختلفی می‌باشند و در نتیجه قیمت تمام شده کالاهای آنها مرتباً افزایش می‌یابد، قدرت برنامه‌ریزی و پیش‌بینی آینده و تخمین میزان سود یا زیان را از دست می‌دهند و احساس عدم تأمین اقتصادی کرده و از سرمایه‌گذاری در راه تولید وحشت نموده و از آن پرهیز می‌کنند و در نتیجه، سیستم تولیدی جامعه با رکود مواجه شده و در چنین حالتی است که تورم با رکود اقتصادی قرین می‌گردد.

۲ - بهم ریختن سیستم توزیع صحیح کالا: یکی دیگر از مشکلاتی که در نتیجه عدم ثبات قیمت‌ها عارض جامعه می‌گردد، اختلال در نحوه عرضه و توزیع به موقع کالاها به دست مصرف کنندگان می‌باشد، زیرا از یک طرف عده‌ای از مصرف کنندگان به خاطر عدم تأمین و وحشت از افزایش قیمتی که در آینده‌ای نزدیک انتظارش را می‌کشند،

● مقدمه

یکی از مسایل مهم و اساسی در هر جامعه‌ای (بعد از نظام اعتقادی و پایه‌های ایمانی آن جامعه) همانا تنظیم نظام و سیستم اقتصادی جامعه می‌باشد. لذا اگر بپذیریم که سیستم‌ها، اجزای بهم پیوسته و بهم وابسته‌ای هستند که در یک ارتباط و هماهنگی کامل و سیستماتیک بسر می‌برند، این را هم باید بپذیریم که تنظیم سیستم اقتصادی جامعه، جدا از نظام اعتقادی و ایدئولوژیک نمی‌باشد، و اگر یکی از این دو زیرسیستم‌ها، سست باشد یا درست عمل نکند، بر دیگری اثر گذاشته و پایه‌های آنرا سست می‌نماید. جامعه‌ای که بر پایه ایدئولوژی اسلامی بنا نهاده می‌شود (که خود پایه‌ای قوی و محکم می‌باشد) باید پایه‌های اقتصادی‌اش نیز محکم گردد.

ابن خلدون، جامعه شناس اسلامی، عصیّت، حتی از نوع کور و ناآگاهانه‌اش را که مترادف با سرسختی، دلاوری، عدم انقیاد و آزادبختی می‌دانست، پایه هاکمیت و نفوذ و سیطره یک جامعه بر جوامع دیگر عنوان می‌نماید، و در تکوین این عصیّت کور، به نقش اسلام می‌نگرد که آنرا به عصیّت توحید و یگانگی مبدل می‌سازد و در نتیجه آن چنان قدرتی می‌یابد که قسمت عظیمی از جهان در سیطره عده‌ای اعراب گرسنه و بادیه‌نشین قرار می‌گیرد. اما همین این خلدون اگر چه این عصیّت توحیدی را لازمه موفقیت و کسب قدرت جامعه می‌داند، گسترش و حفظ این قدرت و رسیدن به تمدن را ناشی از اتحاد سه عنصر می‌داند:

۱ - دولت با سیاست مدبرانه و عادلانه،

۲ - ملت با کار و فعالیت و صنعت و هنرش،

۳ - ثروت.^۱

بنابراین ثروت، کار و فعالیت تولیدی یکی از مهمترین ارکان یک نظام اسلامی است، و اگر خدای ناخواسته این سیستم درست و حساب شده تنظیم نگردد، بر رکن اعتقادی و ایدئولوژیک جامعه اثر منفی گذاشته و پایه‌های اعتقادی مردم را سست می‌نماید و این مثل مصداق

● گسیل منابع مالی به سوی واردات بیشتر کالاهای خارجی، افتادن در گودالی است که هر دم عمیق تر می‌شود.

● اگر قرار است در این نظام اقتصادی صرفه‌جویی صورت گیرد، باید صرفه‌جویی در جهت واردات و مصرف کالاهای بیگانه باشد و نه در جهت ایجاد اشتغال و فرصت‌های کار و تولید.

● چنانچه جامعه نتواند ذخیره عمومی را در جهت تولید سرمایه‌گذاری کند، عدم تعادل اقتصادی توأم با بحران نقدینگی و کاهش تولید، عملاً به بحران تورم همراه با رکود منجر خواهد شد.

۱) کلیات عقاید ابن خلدون / دکتر عزت‌الله رادمنش / انتشارات قلم.

آپل کامپیوتر

Choose Wisely

Apple Computer
محصولات کامپیوتر

کامپیوتر داینامیکس
(نماینده انحصاری
کامپیوترهای آپل
مکینتاش در ایران)
آدرس: خیابان نفت-خ
چهارم-خ شهید سودمند
(ترکس)-شماره ۱۲
تلفن: ۲۲۷۸۴۹۹ و
۲۲۲۶۲۲۷ فاکس:
۲۲۷۹۶۸۸

علاقه‌مندترین انتخاب

میان مزد و حقوق بگیران جامعه: مزد و حقوق بگیران قربانیان اول اقتصادی می‌باشند که در آن قیمت‌ها از ثبات نسبی برخوردار نباشد. نظر به اینکه این قشر از اجتماع درآمد ثابت و حساب شده‌ای را در پایان هر ماه یا هر دوره زمانی دارند، لذا عدم ثبات قیمت‌ها، وحشت و اضطرابی را در میان آنها ایجاد می‌نماید که همیشه ترس از آینده دارند و همیشه در این نگرانی بسر می‌برند که مبادا خرجشان آنقدر از دخلشان فزونی یابد که نتوانند شکم زن و فرزندان خود را سیر نمایند و در آینده دچار مشکل تأمین معیشت خود گردند. این عدم تأمین روانی، زمینه را برای پریشانه‌حالی و افسردگی آنها مهیا نموده و این افراد، بالاخص برای بالا بردن سطح درآمدی خود، یا به فساد اداری و دریافت رشوه روی می‌آورند و یا زمان استراحت و اوقات فراغت خود را با کار در جاهای دیگر (مانند مسافركشی، دست فروشی و غیره) پر می‌نمایند. از طرف دیگر، چون تنها رفقی از مخارج که خانوار قادر به کنترل آن می‌باشد، هزینه خورد و خوراک افراد خانوار است، لذا سطح این هزینه را ممکن است تا بدان حد پایین بیاورند که در میان اقشار متوسط و حتی در گروه‌های متمایل به سطوح بالای این طبقه نیز آثاری از سوء تغذیه مشاهده شود. این اقشار نگون بخت جامعه در چنین موقعیتی خود را به هر دری می‌زنند تا سرپناه و وسیله نقلیه یا وسایل اولیه زندگی را تهیه نمایند و این تمایلات درونی خانوار در احراز تأمین روانی خود، عملاً باعث کاهش هزینه‌های تغذیه و بروز مشکلات و نارسایی‌های ناشی از آن در خانواده‌ها می‌گردد.

۴- ناتوانی در ایجاد انگیزش تولید در میان سرمایه‌گذاران: وقتی در جامعه قیمت‌ها از ثبات نسبی برخوردار نباشند، ریسک تولید کالا بالا می‌رود، و صاحبان سرمایه جهت حفظ امنیت پول خود ترجیح می‌دهند که سرمایه مالی خود را در راه واسطه‌گری، خرید زمین و مستغلات و خرید و فروش کالاهای خارجی به کار بیندازند. در نتیجه، دولت و هیچ ارگانی قادر نیست بدون یک برنامه حساب شده در مبارزه با تورم، انگیزه لازم را در میان این افراد جهت تولید و قبول ریسک ناشی از آن ایجاد نماید. تولیدکنندگان محصولات کشاورزی، بالاخص روستاهای اطراف شهرها که زمین‌های آنها در نتیجه تورم به مقدار زیادی افزایش قیمت یافته است، دیگر تولید محصولات کشاورزی و حفظ سرمایه ارضی برایشان به صرفه نیست و در نتیجه، زمین‌هایشان را بفروش رسانده و راهی شهرها می‌گردند. و زمین‌های آنها در اختیار واسطه‌گران شهری قرار گرفته و مرتباً رد و بدل می‌شود، بدون اینکه بر روی آنها هیچ فعالیت تولیدی یا اقتصادی صورت گیرد. کل این روند متأسفانه سبک بسته‌ای را ایجاد می‌نماید، زیرا همین مآله باعث کاهش تولید جامعه گردیده و کاهش تولید نیز تورم بیشتر را در جامعه دامن می‌زند و تورم بیشتر باز کاهش تولید و

جهت خرید کالاها به مقداری مازاد بر نیاز خود هجوم آورده و در نتیجه یک کمیابی کاذب کالاهای مصرفی را ایجاد می‌نمایند که این خود نیز موجب بالا رفتن بیشتر قیمت‌ها گردیده و عدم ثبات را بیشتر دامن می‌زند. از طرف دیگر، تولیدکنندگان یا عرضه‌کنندگان محصول که تأخیر در عرضه را به سود خود می‌بینند، و هزینه‌های ناشی از انبارداری آنها به مقدار زیادی کمتر از میزان افزایش قیمت‌ها می‌باشد، سعی در احتکار و نگهداری بیشتر کالاها نموده و به بحران بیشتر اقتصادی کمک می‌نمایند. در چنین حالتی، دخالت دولت در سیستم عرضه کالا نیز یک دوگانگی و یا حتی چندگانگی در قیمت‌ها را ایجاد نموده و زمینه را برای سوء استفاده عده‌ای سودجو (چه در سطح بعضی از کارکنان خرده‌پای دولتی و چه در سطح بازاریان و واسطه‌گران) باز می‌نماید. در چنین سیستمی، چنانچه دولت بخواهد به کنترل مکانیکی قیمت‌ها توجه نماید، لازم است در کنار دکه هر عرضه‌کننده و یا پای میز هر مسوولی از سیستم عرضه کالا، یک مأمور بگمارد، و پس از چند صباحی نیز مأمور دیگری را مسوول کنترل کار مأمور اول نماید تا مأمور اول با شخص ذینفع تباری نکند! و به همین ترتیب سیر تکاثری کنترل‌کنندگان و مأموران کنترل افزایش می‌یابد.

۳- عدم تأمین اجتماعی و روانی مصرف‌کنندگان و وحشت از آینده، بالاخص در

مجتمع صنعتی هاموت

تهران (سهامی خاص)

تریلیران
TRAILIRAN

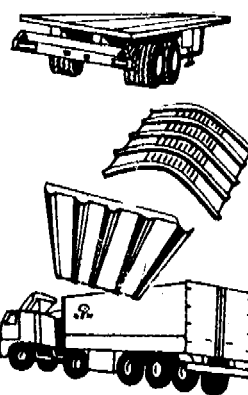
سرامد تکنیک و...

بی رقیب

سازنده طرحهای نوین تریلر

با

استانداردهای جاده‌ای

تولید:

- انواع تریلرهای جادری، جامبو -

کمرشکن، یخچالدار

- انواع کانکس (اداری، مسکونی،

کارگاهی)

- انواع ساندویچ پانل پلی اورتان

(سقفی، دیواری، سردخانه‌ای)

در اندازه و رنگهای متنوع و

دلخواه

دفتر مرکزی: خیابان مطهری -

خیابان فجر (چشم) شهید لطفی

تابنده شماره ۶۵ طبقه دوم

تلفن: ۸۸۳۰۹۹۶ - ۸۸۳۰۹۸۲ -

۸۸۲۲۳۴۱

فاکس: ۸۳۶۰۰۶

کارخانه: اتوبان کرج - قزوین ۵

کیلومتر بعد از پل هوایی کردن

تلفن: ۲۴۳۲ و ۳۷۴۷ - ۰۲۲۸۷

۰۲۲۸۷ - ۳۳۷۸ و ۹

الی آخر...

۵ - انحصاری شدن تولید در میان گروه

معدودی از تولیدکنندگان که قدرت تأمین نیاز جامعه را ندارند: بحران ناشی از نبود انگیزه تولید و رکود تولید باعث می‌گردد که دولت جهت برانگیختن انگیزش بیشتر در میان تولید کنندگان، به سیستم پرداخت سوبسید روی آورد. در نتیجه، جهت حفظ مصنوعی تولید کنندگان فعلی کالا، سوبسیدهای کلانی را می‌پردازد. اما چون ورود تولیدکنندگان جدید به جرگه این تولیدکنندگان کهنه کار، مستلزم برقراری ارتباط صحیح با دولت و تحصیل مهر تأیید آن می‌باشد، لذا روابط بوروکراتیک و زد و بندهای اداری و ارتباطات غیرمستقیم آنقدر وسیع می‌گردد که هیچ تولیدکننده نوپایی را جرأت و جسارت آن نیست که وارد سیکل بسته تولیدکنندگان قدیم گردد، و در نتیجه راه برای انحصارگری افرادی محدود باز می‌شود که قدرت و توان تولید به اندازه تأمین نیاز عمومی را ندارند. از طرف دیگر، با وجود کنترل شدید دولتی، تولیدکنندگان قدیم نیز راه‌های غیرقانونی توزیع کالا را پیدا نموده و زمینه ایجاد کمپایی بیشتر و سوء استفاده از موقعیت را برای خود فراهم می‌نمایند.

۶ - عقیم شدن قدرت اقتصادی و توان مالی و

سرمایه‌گذاری‌های دولتی در نتیجه پرداخت سوبسید و انفعالی شدن اقتصاد دولتی: وارد شدن دولت در این سیکل بسته، موقعیتی را بوجود می‌آورد که احساس می‌شود هیچ کس (از تولیدکننده گرفته تا مصرف کننده) یارای ادامه حیات بدون کمک دولت را ندارد. در این شرایط دولت هم به مصرف‌کننده سوبسید می‌پردازد و هم به تولیدکننده، اما این سوبسیدها هر روز بیشتر آنها را وابسته کرده و هر روز سیستم دولتی را بیشتر عقیم می‌نماید. پس دولت ابتکار عمل را از دست می‌دهد و بعد از مدتی کوتاه، دیگر قادر به سرمایه‌گذاری‌های زیربنایی و حتی بالا بردن سطح رفاه، آموزش، بهداشت و درمان جامعه نمی‌باشد.

دولت برای تولید بیشتر سوبسید می‌پردازد، اما به واسطه ریسک تولید، گاهی بخش عظیمی از همین سوبسیدها راه انحرافی در پیش می‌گیرند و به صورت ارز آزاد وارد بازار بیمار می‌گردند و بر دامنه تورم می‌افزایند. به واسطه پرداخت‌های کلان دولت به صورت سوبسید، دیگر این سیستم قادر نیست که جهت تعادل بخشیدن به سیستم عرضه و تقاضا، وارد بازار شده و به موقع پول لازم را به صورت سرمایه‌گذاری‌های کلان به جامعه تزریق نماید و زمینه اشتغال و رونق را باز کند و در جای خود پول‌های اضافی را جمع‌آوری کرده و از گردش بی‌رویه نقدینگی جلوگیری نماید و آنها را در چرخه تولید بکار اندازد، یا از طریق ذخیره‌سازی آنها، به عنوان یک پشتوانه ارزی، از افزایش بی‌رویه نرخ ارز جلوگیری نماید در

چنین حالتی، دولت تنها به صورت انفعالی عمل می‌کند و ناگزیر اغلب تصمیماتش نه بر اساس برنامه‌ریزی‌های بلندمدت، بلکه بر اساس موقعیت روز و مقطعی و ناپایدار خواهد بود.

۷ - بالا رفتن سطح بیکاری و عوارض ناشی از

آن: یکی دیگر از مشکلات ناشی از عدم ثبات قیمت‌ها، بالا رفتن سطح بیکاری و عدم اشتغال در مشاغل تولیدی جامعه و بالا گرفتن درصد مشاغل خدماتی و واسطه‌گری در جامعه است. همانطوریکه در بندهای قبیل عنوان گردید، یکی از مهمترین عوارض بی‌ثباتی قیمت‌ها، از کار انداختن چرخ تولید جامعه می‌باشد و وقتی سرمایه‌گذاران قادر یا مایل به سرمایه‌گذاری در امور تولیدی در جامعه نباشند، ناگزیر سطح بیکاری در جامعه وسعت گرفته و درصد افرادی که در سن فعالیت می‌باشند، اما نمی‌توانند کاری برای خودشان پیدا کنند، بالا می‌رود. متأسفانه بیکاری عارضه‌ایست که اگر دامنگیر یک جامعه گردد، عوارض اجتماعی عظیمی را به دنبال خود می‌آورد، عوارضی همچون فقر و گرسنگی، بالا رفتن سطح اعتیاد، افزایش میزان بزهکاری بالاخص در میان جوانان و نوجوانان، گسترش دامنه فساد و غیره...

بنابراین مشاهده می‌نماییم که مسایل و امور اجتماعی به واسطه شکل سیستمی که دارند، کاملاً در وابستگی بوده و ارتباط تنگاتنگی با یکدیگر دارند و چنانچه یکی از اجزای آن درست کار نکند، یا در کارایی اش اختلالی رخ دهد، این اختلال به سایر بخش‌های آن تسری یافته و سیستم را کلاً از کار کرد بایسته خود خواهد انداخت. مسایل اجتماعی، اخلاقی و معنوی یک جامعه نیز جدا از مسایل اقتصادی آن جامعه نمی‌باشند، و همانطوریکه اخلاق و معنویت یک جامعه در صورت برقراری ارتباط منطقی و عقلایی با نظام اقتصادی یک جامعه می‌تواند منشاء حرکت و شکوفایی یک اقتصاد باشد، نارسایی‌های اقتصادی و نادیده گرفتن ساختار اقتصادی یک جامعه و ایجاد ناهماهنگی در آن هم می‌تواند ضربه‌های شدیدی بر معنویت و اعتقادات توحیدی اقشار وسیعی از مردم وارد نموده و مشکلات مختلفی را از این نقطه نظر ایجاد نماید. بدون شک، وجود بیکاری، فقر، گرسنگی، بیماری، اعتیاد، فساد، بزهکاری‌های وسیع و غیره در شأن یک مملکت اسلامی نیست و به همین دلیل، بهسازی نظام اقتصادی جامعه بر پایه اصول صحیح و قانونمندی‌های خاص خود، باید یکی از مهمترین اهداف یک نظام اسلامی باشد.

۸ - وابستگی شدید جامعه به واردات کالاهای

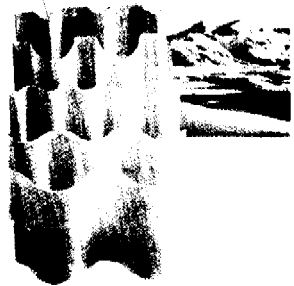
پیگانه: یکی از خطراتی که نظام اقتصادی، اجتماعی و سیاسی یک جامعه را تهدید می‌نماید، وابستگی اقتصادی یک جامعه است به بیگانگان و دشمنان قسم خورده‌اش. وقتی چرخ تولید جامعه، در نتیجه نارسایی در سیستم

شرکت تولیدی و مهندسی اف.ام

تولیدات:

- اطافهای سردخانه بر روی
انواع خودرو
- کوره هوای گرم جهت گرم
کردن سالنهای کارخانجات
و...
- لابراتوار جهت دانشگاهها،
مدارس، کارخانجات

- انواع ورق فایبرگلاس جهت
سایبان و پوشش سقف
- فوم پلی یورتان جهت
ایزوله سردخانه‌ها

دفتر خیابان مطهری - خیابان فجر
(جم)، خیابان تابنده، شماره ۶۵
تکس: ۲۱۲۷۰۲
تلفن: ۶ - ۸۸۲۲۰۰۵ - ۸۸۴۵۵۸۰
۸۸۴۴۱۲۱
فاکس: ۸۸۲۷۲۹۶
کارخانه: جاده مخصوص کرج،
کیلومتر ۹، مقابل پمپ بنزین،
خیابان دفاع
تلفن: ۷ - ۶۰۲۵۰۶۱ - فاکس:
۶۰۲۵۰۶۸

می‌طلبد. اصولاً یکی از شاخص‌های تعادل اقتصادی در هر جامعه، برابری میزان سرمایه‌گذاری و ذخیره‌های جامعه می‌باشد. چنانچه جامعه نتواند ذخیره عمومی را در جهت تولید سرمایه‌گذاری نماید، عدم تعادل در سیستم اقتصادی جامعه ایجاد شده و جامعه با بحران نقدینگی زیاد و تولید کم مواجه خواهد بود و در نتیجه، قیمت‌ها سیر صعودی می‌یابند و بحران تورم همراه با رکود اقتصادی نمودار می‌گردد.

وقتی سیستم قیمت‌ها درست کار نکند و قیمت‌ها از ثبات نسبی برخوردار نباشند، صاحبان امکانات و منابع مالی جامعه به واسطه عدم تأییدی که در نتیجه پایین آمدن مرتب ارزش پولشان احساس می‌نمایند، جهت حفظ ارزش پول خود به خرید و فروش زمین، ارز، اتومبیل و سایر محصولات خارجی روی می‌آورند، درحالیکه از قبول ریسک تولید و سرمایه‌گذاری در راه تولید بیشتر وحشت دارند. در چنین حالتی، قیمت زمین مرتباً در نتیجه بورس بازی‌های نابجا بیشتر شده و حلقوم افشار کم‌درآمد جامعه و اجاره‌نشین‌ها بیشتر فشرده می‌گردد. گاهی اوقات، دولت‌ها برای جلوگیری از این بورس بازی‌ها در مسایل ارضی ناگزیر از ایجاد محدودیت‌هایی در نظام نقل و انتقالات زمین می‌گردند، اما متأسفانه همین مساله نیز خود باعث افزایش بیشتر قیمت زمین شده و واسطه‌گران نیز راه‌های برون‌رفت از قیود قانونی را پیدا می‌نمایند. بورس بازی‌های وسیع و نابجا در مسایل ارضی، باعث خشکانیدن باغات و مزارع شده و میزان تولیدات محصولات کشاورزی را پایین می‌آورد و عده‌ای سودجو و فرصت طلب از این آب گل‌آلود ماهی می‌گیرند و یک‌شبه میلیونر و میلیاردر می‌شوند. اما متأسفانه همین پول‌های سرگردان، که صرف خرید و فروش و نقل و انتقالات مالکیت می‌گردند، در حالیکه حتی پرکاهی بر سطح تولید جامعه اضافه نمی‌نمایند، خود باعث تورم بیشتر و صعود قیمت‌ها می‌شوند. به عبارت دیگر، معلول خود علت می‌گردد و علت و معلول مرتباً جای خودشان را با هم عوض می‌کنند تا سیستم اقتصادی جامعه را کلاً از کار بیندازند و مشکلات و نارسایی‌ها را در سطح کل آحاد جامعه وسیع‌تر نمایند.

۱۰ - بالا رفتن سطح نارضایتی عمومی نسبت به مسوولان و اداره کنندگان جامعه: نتیجه مستقیم تمام این نابسامانی‌ها در سیستم اقتصادی جامعه، بالا رفتن سطح نارضایتی عمومی و بدبینی مردم نسبت به مسوولان، مجریان و اداره کنندگان جامعه می‌باشد. مردم که وضع معیشتی و رفاهی خود را در نتیجه تورم و بالا رفتن سریع قیمت‌ها هر روز در حال نزول و نقصان می‌بینند، زمره عدم رضایت و نگرانی خود را سر داده و دولت را مسوول تمام این نابسامانی‌ها خواهند دانست.

(ادامه دارد)

قیمت‌ها، مختل می‌گردد، دولت که خود را مسوول حفظ تعادل در جامعه و کاهش یا حذف کمبودهای ضروری آحاد مردم می‌داند، ناگزیر از ایجاد تسهیلاتی جهت ورود بی‌قید و شرط پاره ای از کالاهای ضروری خارجی خواهد شد، چراکه وجود نیاز و کمبود در عرضه کالاهای ضروری در یک جامعه و در کوتاه مدت ممکن است باعث ایجاد نارضایتی عمومی و تشنجات اجتماعی - سیاسی گردد و دولت جهت جلوگیری از بروز چنین تشنجاتی مجبور به باز نمودن درهای کشور به روی کالاهای استراتژیک خارجی است. اگر به قوانین وارداتی و بازرگانی خارجی از بعد از انقلاب تاکنون نگرشی داشته باشیم، به وجود این تغییر و تحولات (که مرتباً به سود واردات بیشتر کالاهای خارجی بوده‌اند) پی می‌بریم. اما متأسفانه گسیل منابع مالی و ذخیره‌های جامعه به جای سرمایه‌گذاری در راه تولید بیشتر و افزون‌تر، به سوی واردات بیشتر کالاهای اجنبی، دایره بسته‌ای را ایجاد می‌نماید که هر چه در آن بیشتر بیفتیم، بیشتر در آن غرق می‌شویم، زیرا بدون شک در شرایط کنونی، کالاهای داخلی (از محصولات کشاورزی گرفته تا محصولات صنعتی) قادر به رقابت با کالاهای مشابه خارجی نمی‌باشند و هر چه واردات وسیع‌تر گردد، میزان سرمایه‌های تولیدی جامعه بیشتر از چرخه تولید خارج شده و راهی واسطه‌گری و بورس بازی می‌گردند، و در نتیجه هر سال بیش از سال قبل به واردات افزون‌تر نیاز خواهیم داشت. وابستگی به کالاهای خارجی تنها نظام اقتصادی یک جامعه را تهدید نمی‌نماید، بلکه نظام سیاسی، اعتقادی و به طور کلی فرهنگی یک جامعه را تهدید می‌کند. آیا وقت آن نرسیده است که همانند بسیج عمومی در جنگ علیه یک کشور متجاوز، در نظام اقتصادی نیز چنان بسیجی را برای تولید حداقل محصولاتی که خود قادر به تولید و عرضه آنها به جامعه خودمان می‌باشیم، اعلام نمایند؟ در واقع، نباید در برقراری اشتغال و کار و فعالیت، که مترادف با بالا رفتن سطح رفاه و آسایش عمومی است، صرفه‌جویی نماییم، بلکه نیروهای فعال جامعه باید به طور بسیجی و همگانی فعال گردند و اگر قرار است در این نظام اقتصادی صرفه‌جویی صورت گیرد، باید در جهت واردات و مصرف کالاهای بیگانه باشد و نه در جهت استفاده از نیروی کار جوانان که هر روز بیشتر در کنار خیابان‌ها سرگردان شده و به فروش ارز، کوپن و سیگار مشغولند. این موضوع در قسمت راه‌های برون رفت از معضل و راه اساسی در تنظیم سیستم قیمت‌ها، بهتر شکافته خواهد شد.

۹ - گسیل سرمایه‌ها و ذخیره‌های پولی و مالی جامعه در راه واسطه‌گری و بورس بازی‌های نابجا: اگر چه این مساله در قسمت‌های قبل اشاره گردید، اما اهمیت این موضوع در حدی است که تعمق بیشتری را